

AGNEBERG

UDDEVALLA GYMNASIESKOLA

Uddevalla kommun
Agneberg
Rektorsområde Cecilia Kjerstadius
0522-69 60 00 (vx)

Handlingsplan 2018-2019

Skolans riktlinjer för arbetet mot diskriminering

Plan mot kränkande behandling på Agneberg, Uddevalla gymnasieskola.

Program: SA och SPINT (rektorsenhet CEKJ)

Innehållsförteckning

Bakgrund.....	2
Lagar och styrdokument.....	2
Definitioner och begrepp.....	3
Agneberg - Med traditionen i ryggen och framtiden i fokus.	3
Agnebergs värdegrund	3
Utvärdering.....	6
Främjande insatser och övergripande ramar	11
Kartläggning	14
Förebyggande insatser	14
Rutiner för anmälan av diskriminering och kränkande behandling	18

Handlingsplan

Bakgrund

Skollagen (6 Kap.8§)

Enligt Skollagen är varje enhet skyldig att ta fram en plan mot kränkande behandling, för att säkerställa att skolan aktivt arbetar förebyggande. Det är skolans huvudman, d.v.s. kommunen, som ansvarar för och genomför arbetet med att ta fram planer. Varje rektor har ansvar för att arbetet genomförs på respektive enhet och i samarbete mellan skolans elever och personal.

Diskrimineringslagen (3 kap. 16§)

Enligt diskrimineringslagen ska utbildningsanordnare arbeta med aktiva åtgärder för att motverka diskriminering. Skolans skall ha riktlinjer och rutiner för hur arbetet för att motverka diskriminering skall ske. Skolan ska också följa upp och dokumentera detta arbete.

Lagar och styrdokument

Skollagen (1 kap. 5 §)

Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor.

Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

Diskrimineringslagen (2008:567)

Lagen har till ändamål att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Arbetsmiljölagen (AFS 1993:17)

Arbetsgivaren skall planera och organisera arbetet så att kränkande särbehandling så långt som möjligt förebyggs.

Arbetsgivaren skall klargöra att kränkande särbehandling inte kan accepteras i verksamheten. Denna föreskrift gäller i skolan likaväl som på andra arbetsplatser. De studerande är jämställda med andra arbetstagare enligt Arbetsmiljölagen.

Definitioner och begrepp

Diskriminering

Är när skolans personal på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och missgynnandet har samband med kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Trakasserier

Är när någon kränker en elevs värdighet och det har samband med diskrimineringsgrunderna eller på annat sätt kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Det kan handla om att retas, mobba, frysa ut någon, knuffas med mera.

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. Det kan handla om beröring, tafsande, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade.

Kränkande behandling

Är när någon kränker en elevs värdighet men när det inte har samband med någon diskrimineringsgrund. Kränkningar kan vara verbala som nedsättande yttranden om någons klädsel, övervikt, hårfärg etc. Kränkningarna kan också vara fysiska som t ex knuff eller sätta krockben.

Trakasserier finns definierade i diskrimineringslagen, medan kränkande behandling definieras av skollagen.

Repressalier

En studerande som påtalat eller anmält någon ansvarig person för diskriminering eller annan kränkande behandling eller som medverkat i en utredning kring detta, får inte utsättas för repressalier av huvudmannen för verksamheten, rektorn eller någon med motsvarande ledningsfunktion eller annan personal.

Agneberg - Med traditionen i ryggen och framtiden i fokus.

Agneberg är en del av Uddevalla gymnasieskola och på Agneberg studerar knappt 920 elever. Hos oss finns både yrkesprogram och högskoleförberedande program. Knappt 40 % av eleverna är pojkar och ca 60 % är flickor. Agneberg är en modern skola med en lång utbildningstradition. På rektorsområde Cecilia Kjerstadius går ca 360 elever fördelat på Samhällsvetenskapsprogrammet med drygt 220 elever och knappt 140 elever på SPINT. För oss är det viktigt att alla elever trivs och känner sig trygga och därför har vi tillsammans tagit fram en gemensam värdegrund.

Agnebergs värdegrund

På Agneberg skall alla känna sig trygga, utvecklas och trivas och Agbergsandan skall genomsyra det dagliga arbetet och hur vi är mot varandra.

Agnebergsandan

- Alla vi på Agneberg respekterar varandras arbete, åsikter och ägodelar.
- Alla vi på Agneberg visar respekt för vår skola och vår arbetsmiljö.
- Alla vi på Agneberg ansvarar för att skapa och upprätthålla en anda där alla känner att de är delaktiga och värdefulla.
- Alla vi på Agneberg strävar efter att göra ett gott arbete och att hjälpa andra att göra detsamma.
- Alla vi på Agneberg bemöter varandra på ett vänligt, värdigt och respektfullt sätt.

Ordningsregler 2019 för hela Agneberg

Reglerna gäller på hela skolan d.v.s. i klassrum, korridorer, café, Agnebergshallen etc.

1. Bemötande

- Vi behandlar varandra som vi själv vill bli behandlade genom att t.ex. hälsa på varandra och inte vara högljudda.
- Vi respekterar varandras rätt att vara som vi är med våra olika åsikter, värderingar och egenskaper.
- Vi diskriminerar, trakasserar eller nedvärderar inte varandra, till exempel använder vi inte kränkande språk eller tafsar på andra.
-
- Vi tar hand om varandra och lämnar ingen utanför.
- Vi tar inte kort eller filmar varandra i skolan om vi inte kommit överens om det.
- Vi skiljer på sak och person vid t. ex diskussion.
- Vi väntar på vår tur i kön till matsalen.

2. Arbetsro

- Vi kommer i tid till lektioner .
- Vi har med oss det vi behöver till lektioner.
- Vi lyssnar när andra har ordet.
- Vi engagerar oss i våra studier.
- Vi låter våra mobiler vara avslagna, eller på "tyst" och de används inte på lektionstid.
- Vi använder dator enligt lärarens anvisning.
- Vi ser till att biblioteket är en plats där vi får studiero.
- Vi fuskar inte vid prov, inlämningsuppgifter eller vid andra skoluppgifter.
- Vi stör inte när vi är i korridorerna och går inte in på andra elevers lektioner.
- Vi äter och dricker inte i klassrummen

3. Aktsamhet

- Vi är måna om skolans miljö och förstör inte genom att t.ex. klottra.
- Vi rör eller tar inte varandras saker utan att fråga om lov.
- Vi skräpar inte ner i skolan eller på skolgården
- Vi tar ansvar för skolans material
- Vi lämnar klassrummet med stolar och bänkar i ordning, såsom datorer och böcker.

Tillägg och förtydliganden till ovanstående regler

FUSK av alla slag (t.ex. kopiering från nätet, lån av kamrats arbete eller fusk vid prov) får inte förekomma. All användning av mobiltelefoner under prov betraktas som fusk.

Vid provtillfällen gäller: **Elev**, du ska vid provet bete dig så att fusk inte kan misstänkas.

Lärare, du ska bete dig så att fusk inte kan ske.

Utvärdering av skolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling

Rektorsenhet SA/SPINT(Samhällsvetenskapsprogrammet och SPINT)

Under våren 2018 genomfördes en enkät på skolan och deltagandet för SA/SPINT var 77 %. Vi kan se en tydlig ökning med 14 procentenheter i svarfrekvensen i jämförelse med året 2017 som hade en svarsfrekvens på 63 %. Vi kan därför konstatera att vi med råge har nått vårt uttalade mål att för läsåret 2017/18 öka svarfrekvensen till minst 70 %.

Tabell 1: Elevernas svar på frågan hur de trivs på skolan i procent

Svar	Antal 2018	2017%	2018%
Trivs mycket bra	86	35	32
Trivs bra	146	48	52
Trivs ganska bra	40	12	14
Trivs inte så bra	3	4	1
Trivs inte alls	0	0	0
Vet ej	1	0	0
	278	99	99

Kommentar:

Källa: Elevenkät 2017 och 2018, Agneberg, Uddevalla Gymnasieskola

Tabell 2: Elevernas svar på frågan om de känner sig trygga på skolan, i procent.

Svar	Antal 2018	2017%	2018%
Jag känner mig alltid trygg	139	52	50
Jag känner mig oftast trygg	105	37	38
Jag känner mig	31	8	11

ganska trygg			
Jag känner mig sällan trygg	2	1	1
Jag känner mig aldrig trygg	0	1	0
Vet ej	2	0	1
	277	99	99

Källa: Elevenkät 2017 och 2018, Agneberg, Uddevalla Gymnasieskola

De flesta eleverna på SA/SPINT trivs på skolan, sammanlagt 99 % svarar att de trivs ganska bra, trivs bra eller trivs mycket bra. Siffran ligger något högre än föregående läsår då den låg på 95 %. Enkäten visar också att de flesta eleverna känner sig trygga. På SA/SPINT har 98 % svarat att de alltid känner sig trygga, oftast känner sig trygga eller känner sig ganska trygga. Motsvarande siffra för 2017 var 97 %. Vi kan dock se en viss förskjutning mot att en lägre andel elever svarar att de alltid trivs och alltid känner sig trygga mot att de oftast trivs och oftast känner sig trygga. Vi ser också att det är något färre som elever har svarat att de inte trivs eller känner sig trygga.

Vi har fyra frågor som mäter elevernas kännedom och kunskap inom området. Två utav frågorna handlar om de känner till att det finns lagar mot diskriminering och kränkande behandling och att skolan har en handlingsplan för att morverka diskriminering och kränkning. De andra två frågorna handlar om i fall de känner till innehållet i lagarna och i skolans handlingsplan. Ett mål för läsåret 2017/18 var att göra kunskapen om lagarna mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling större och att göra skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling mer känd bland eleverna. Vi har under en rad år satt en klar förbättring särskilt i förhållande till jämförelseåret 2013. Att året 2013 finns med som jämförelse beror på att enheten då startade en process med att intensivifiera och förtydliga arbetet mot diskriminering och kränkande behandling. Vi utarbetade nya rutiner och arbetsätt i syfte att utveckla det förebyggande arbetet på skolan samt att öka såväl medarbetares som elevers kunskaper inom området. I enkäten 2013 svarade 75 % av eleverna på Agneberg att de kände till att det fanns lagar mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling och motsvarande siffra för enkäten 2016 och 2017 var 93 %. Tyvärr ser vi en minskning till 90 % för 2018. Även vad gäller frågan om eleverna känner till att skolan har en plan mot diskriminering och kränkande behandling kan vi se en liknande utveckling. I enkäten för 2013 svarade 48 % eleverna på Agneberg ja och i enkäten för 2017 hade motsvarande siffra för SA/SPINT ökat till 74 %. Vi ser sedan en tydlig minskning för 2018 till 68 %.

Tabell 3: Andel elever som känner till att det finns lagar (Diskrimineringslagen och Skollagen) mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling, i procent.

Svar	Agneberg 2013	CEKJ 2016	CEKJ 2017	CEKJ 2018
Ja	75	93	93	90
Nej	25	7	7	10
Summa %	100	100	100	100

Antal svar	343	244	245	250
------------	-----	-----	-----	-----

Källa: Elevenkät 2013, 2016-2018, Agneberg, Uddevalla Gymnasieskola

Tabell 4: Andel elever som känner till att det på Agneberg finns en plan mot diskriminering och kränkande behandling i procent

Svar	Agneberg 2013	CEKJ 2016	CEKJ 2017	CEKJ 2018
Ja	48	70	74	68
Nej	52	30	26	32
Summa %	100	100	100	100
Antal svar	343	245	279	221

Källa: Elevenkät 2013,2016-2018, Agneberg, Uddevalla Gymnasieskola

I enkäterna från 2014-2018 fanns följdfrågor om eleverna känner till innehållet lagarna och i handlingsplanen. I enkäten 2014 svarade 46 % att de känner till innehållet i lagarna och endast 28 % att de kände till innehållet i skolans plan. I enkäten från 2016 kan vi se att andelen elever som känner till innehållet i lagarna låg på 48 % och andelen som kände till innehållet i planen låg på 23 %. Under läsåret 2016/17 var därför ett av målen att öka kunskaperna om innehållet.

I enkäten 2017 la vi efter förslag från elevskyddsombuden till ytterligare ett svarsalternativ där eleverna gavs möjlighet att svara att de känner till innehållet i planen och lagarna till viss del. Bakgrunden till detta var att eleverna trodde att det var svårt att svara ja eller nej på frågan då många nog kunde en del men var osäkra på om de kände till hela innehållet. Resultaten av denna förändring var att andelen elever som svarat ja att de känner till innehållet i lagarna eller att de kände till viss del var 74 % och motsvarande siffra för innehållet i planen låg på 52 %. Vi kunde då konstatera att fler sa att de kände till innehållet i lagen och planen men det var svårt att svara på om ökning är orsakad av den nya utformningen av svarsalternativen eller att kunskapen hade ökat. I enkäten för 2017/18 fanns inte svaraalternativet till viss del kvar. Andelen elever som i enkäten 2018 svarade att de kände till innehållet i lagarna utgjorde 56 % och andelen som svarar att de kände till innehållet i planen låg på 39 %. Vi ser att andelen elever som svarar att de kände till innehållet i lagarna och planen är högre än enkäten från såväl 2014 som 2017 men det är svårt att jämföra med enkäten från 2018 eftersom svarsalternativen skiljer sig. Sammanfattningsvis kan vi konstatera att vi ser både en försämring och förbättring vad gäller kunskapen om lagarna och handlingsplanen. Andelen elever som svarar att de känner till att det finns lagar och en plan har minskat samtidigt som en högre andel svarar att de känner till innehållet i lagarna och planen. Mot bakgrund av resultatet kvarstår målet att öka elevernas kännedom och kunskap om dels lagarna mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling, dels skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Andelen elever som uppger att de under läsåret arbetat med frågor kring diskriminering och kränkande behandling i utgör 44 % i skolan ligger kvar på samma nivå som föregående år.

Resultatet är liksom föregående år svårt att förklara eftersom vi vet att vi årligen genomför en rad aktiviteter ämnet i samband med skolstart, i undervisningen och på temadagar. Vår slutsats är att eleverna inte alltid ser våra främjande och förebyggande aktiviteter som ett led i arbetet mot diskriminering och kränkande behandling och att de är kopplade till skolans plan. Vi behöver bli tydligare och bli bättre på att koppla samman våra aktiviteter med skolans plan samt lagstiftningen på området så att eleverna lättare ser sambandet och förstår bakgrund och syfte med aktiviteterna.

Andelen elever som svarade att de inte blivit utsatta för diskriminering var 2108 95 % och det är en liten förbättring jämfört med 2017 då andelen var 94 %. Av de 12 elever som känt sig diskriminerade uppges olika diskrimineringsgrunder men ålder och kön religion uppges som de två vanligaste diskrimineringsgrunderna och tillsammans har 7 elever svarat att de diskrimineras utifrån dessa två grunder. Vi ställer oss något frågande till varför ålder uppges som grund och har inte kunnat utröna vad det har handlat om. Andelen elever på SA/SPINT som uppger att de inte blivit kränkta ligger på samma nivå som föregående läsår och utgör 95 %. En ny fråga fanns med i enkäten för 2017 om eleverna blivit kränkta på social medier och där svarade 9 % av eleverna att de blivit kränkta på social medier. Frågan gällde inte skolan specifikt utan var av generell karaktär. En del av dessa kränkningar på nätet kan givetvis vara skolrelaterade. En anmälning om diskriminering eller kränkande behandling inkom och blev utredd under läsåret. Den handlade om elev som kränkte elev. I enkäten uppger dock tre elever att de har gjort en anmälan.

De områden som vi arbetade med under läsåret 2017/18 var sexualitet och religion/etnicitet, att göra handlingsplanen och årshjulet mer känt hos elever och personal samt att förbättra tryggheten på vissa platser i skolans utrymmen såsom duschutrymmen, korridorer, matsalskän och receptionen.

Följande åtgärder/aktiviteter har genomförts:

- ✓ Majoriteten av ämnesgrupperna har lämnat in en plan till respektive rektor för hur de skall arbeta med det prioriterade området.
- ✓ Kompetensutveckling för lärare, elevhälsa och administratörer på Agneberg om elevhälsoplanen och hur skolan arbetar med anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram.
- ✓ Vi har ökat svarfrekvensen på enkäten.
- ✓ Agneberg är sedan höstterminen 2015 en FN-skola. Läsåret 2017-2018 genomfördes två FN-rollspel ht2017 v.50, med **jämställdhets och SRHR-tema: Hur ska världen lösa frågan om alla människors rätt till en god sexuell hälsa, varje människas rätt att själv få bestämma över sin egen kropp och varje människas rätt att själv få välja sin partner?** I samband med detta genomfördes en kick-off föreläsning om **Jämställdhet – nyckeln till utveckling** den 26 oktober med Mahlet Abera Techan som praktiserar på utvecklingsenheten här på FN-förbundet. Med studier i internationell rätt och EU-rätt i Holland och har medverkat på flera FN-rollspel runt om i världen. Det anordnades också en föreläsning om **”Sveriges roll i FNs säkerhetsråd”** med Linda Divcovic, den 20 december
- ✓ Att skolan har ett tydligt fokus på mänskliga rättigheter märks bland annat genom den FN-förening som elever startade 2016. Föreningen anordnade olika aktioner under förra läsåret. De hade vid flera tillfällen ett informationsbord i cafeterian om mänskliga rättigheter och jämställdhet. De anordnade en föreläsning med Bahaa som berättade om sin flykt till Sverige för ettorna och tvåorna. De genomförde

också en aktion om matsvinn genom att mäta varje torsdag och informera via en tavla vid om matsalen hur stort matsvinnet var. Syftet var att uppmärksamma hur bra vi har det och uppmana eleverna att minska sitt matsvinn.

- ✓ Elever från IM har genomfört gymnasiepraktik och Miljöpraktik på SA och SPINT. Målet med gymnasiepraktiken är att öka inkludering/ integration.
- ✓ Ett övergripande mål för skolan är inkludering/integration och som ett led i detta genomfördes kompetensutveckling om språkutvecklande arbetssätt.
- ✓ Kompetensutbildning inom ämnen som t ex UG-försteläarmöte Religionskunskap anordnade en föreläsning med Karin Kittelmann Flensher, onsdag 11/4-2018 om religionskunskap i det pluralistiska Sverige. Då diskuterade inkluderande undervisning i ett mångkulturellt och dessutom sekulariserat samhälle.
- ✓ Kuratorerna har besökt alla årskurs tvåor och pratat om psykisk ohälsa.
- ✓ FN-rollspel med utgångspunkt i de globala målen (om sexuell och reproduktiv hälsa och rättvisa) har genomförts för Elever på SA, SPINT och EK som läser internationella relationer och samhällskunskap 3.
- ✓ Vi har genomfört olika aktiviteter för att motverka kränkande språkbruk. Lärare har sedan inom olika ämnen fortsatt att arbeta med temat inom t ex ämnet svenska har eleverna skrivit en utredande text om fult språk; vad som anses vara fult språk och i vilka situationer det kan accepteras respektive inte accepteras.
- ✓ Tre temadagar har genomförts:
 - 1) **Demokrati och förståelse** Majoriteten av eleverna såg filmen "John Hron" och arbetade med temat "Civilkurage". Eftermiddagen ägnades åt att lyssna på föreläsning av besökare från Sydafrika. Detta besök hade förarbetats med filmen om Nelson Mandela "Vägen till frihet". Dagen uppskattades av elever och var innehållsrik.
 - 2) **Identitet och självkänsla.** För åk 1 och åk 2 genomfördes en föreläsning av Aron Andersson som är äventyrare, föreläsare och inspiratör. Som första person i rullstol har han bl.a. bestigit Kebnekaise och Kilimanjaro, simmat över Ålands hav, armcyklat från Malmö till Paris och skidat 300 kilometer över Antarktis till Sydpolen. Föreläsningen blev uppskattad av eleverna, då han tog upp svåra frågor som berörde dem. Han blev en tydlig förebild och att arbeta efter metoden M.A.T. var användbar för eleverna. Arbetsmaterialet som fanns till föreläsningen fungerade mycket väl. Eleverna i åk 3 besökte en Framtidsmässa. Eleverna i åk kunde ägnahela dagen åt "må bra"aktiviteter. För Åk 2 blev det en krock med framtidsmässa och informationen om sommarjobbsmässa kom sent.
 - 3) **Kärlek och sexualitet:** Eleverna 1 och 2 lyssnade på en föreläsning av Susanne Hägglund, som varit Mattias. Hon har genomgått en könskorrigering, det som förut kallades könsbyte. Hon delade med sig av sin livshistoria, en historia som hon delar med fler än vad vi kanske tror – könsdysfori.

Genomföra aktiviteter för ökad sammanhållning mellan årskurser och program

- ✓ Vi genomförde en gemensam skolavslutning för hela Agneberg
- ✓ På SPINT har elever planerat och genomfört SPINT-dagar med gemensamma aktiviteter över årskurserna i syfte att öka trivsel och sammanhållning.

- ✓ På SA har Volleybollturning över årskurserna anordnats i syfte att öka trivsel och sammanhållning. Elever har varit med i planering och genomförande.
- ✓ *Elevkåren genomförde en rad aktiviteter*

Göra handlingsplanen mer känd

- ✓ Vi har utforma nya riktlinjer och rutiner för hur skolan kontinuerligt arbetar för att motverka diskriminering och kränkande behandling.
- ✓ Vi har genomfört information kring nya diskrimineringslagen och nya riktlinjer och rutiner.
- ✓ Vi har uppdatera skolans Trivsel- och trygghetsenkät så att den stämmer överens med de nya riktlinjerna.

Utsatta platser i skolan

- ✓ Förändring av duschutrymmen i Agnebergshallen har genomförts så att elever kan duscha utan insyn
- ✓ Vi har fört diskussioner om var våra övervakningskameror är placerade och gjort vissa justeringar.
- ✓ Vi har under vårterminen låst våra entredörrar för att öka tryggheten i skolan och försvåra för obehöriga att ta sig in.
- ✓ Vi har gjort schemajusteringar och styrt om elever till andra skolhus för att minska köerna till matsalen och motverka konflikter i matkön.

Främjande insatser och övergripande ramar

Kontinuerligt arbete med riktlinjer, rutiner, handlingsplan och årshjul

Augusti-September:

Klassindelning och gruppindelning genomförs av rektor och administratörer och i detta arbete tas diskrimineringsgrunderna samt elevernas arbetsmiljö och trivsel i beaktande.

Varje ämnesgrupp lämnar till sin rektor en plan för hur man arbetar med värdegrundsfrågor. I planen skall finnas ett särskilt fokus på hur man arbetar för att motverka kränkning och diskriminering med konkreta aktiviteter angivna.

I Vid höstterminens start under lärarnas första arbetsveckor skall en genomgång av förslaget till ny handlingsplan göras för all personal på Agneberg.

Vid terminsstart och på något av de första klassråden skall elevansvarig lärare gå igenom och diskutera förslag till plan med eleverna. Eventuella synpunkter förs vidare till rektor. Färdig handlingsplan presenteras senast sista september. Planen läggs ut på hemsidan, skickas ut i mejl till personal och delar av planen (årets mål och aktiviteter) redovisas på skolans intern TV.

Vid terminstart informerar och diskuterar elevansvarig lärare och eleverna om skolans värdegrund (Agnebergsandan) och ordningsregler diskuteras och fastställs via klassråd, programråd och HSG (hussamverkansgrupp). I skolans informationsskrift, Handbok ABC, som alla elever får vid

skolstart i år ett finns skolans regler och policys i olika frågor angivna. ABC finns också tillgänglig på skolans hemsida.

I samband med att eleverna får kvittera ut de bärbara datorer som lånar av skolan diskuteras vilken värdegrund som gäller vid användandet av datorerna t.ex. hur vi uppträder mot varandra på sociala medier och eleverna får skriva under ett avtal om vilka regler som gäller.

September-oktober:

Ny handlingsplan och ordningsregler fastställs.

Vid föräldramötet i åk 1 som genomförs senast 15/10 ges information om Diskrimineringslagen och Skollagens kap 6 om åtgärder mot kränkande behandling och handlingsplanen.

Under september-oktober görs en skydds rond på skolan och där ingår också en trivsel- och trygghets rond. Vid ronden deltar skolans elevskyddsombud.

Mars-april-maj:

Uppföljning och utvärdering av skolans arbete för att motverka diskriminering och kränkande behandling sker genom en elevenkät som genomförs i mars. Resultatet av enkäten redovisas för personalen på APT (Arbetsplatsträff) i april och förslag på nya mål och åtgärder diskuteras. Elevansvarig lärare redovisar för klassen på ett klassråd under april/maj och senast sista skolveckan ges eleverna möjlighet att ge förslag på nya mål och åtgärder till nästa års plan.

Kontinuerligt under läsåret:

All organisering och planering av utbildningen som t ex antagning, schemaläggning, klassindelning och lokalutnyttjande görs med hänsyn till att inte någon skall diskrimineras utifrån diskrimineringsgrunderna. Varje ny förändring eller beslut skall alltid granskas utifrån lagens krav.

Vid varje APT (Arbetsplatsträff för personal) och HSG (Husgemensamma samverkans möten), skall det finnas en punkt som tar upp frågor kring diskriminering och kränkande behandling. Syftet är att då stämma av hur arbetet fortlöper och om det finns aktuella frågor att lyfta till diskussion. Arbetet dokumenteras i protokoll från mötet.

Undervisningen skall genomsyras av vår demokratiska värdegrund och synen på människors lika värde. Varje lärare skall i sin planering av undervisningsformer och vid genomförande av undervisningen vara uppmärksam på att motverka kränkning och diskriminering.

Rektor ansvarar för att ämnesträffar planeras in under läsåret. Vid ämnesträffarna följer lärarna upp hur de inom ämnet har arbetat för att motverka diskriminering och kränkande behandling. Planering och genomförda aktiviteter dokumenteras i minnesanteckningarna och följs upp vid nästa ämnesträff.

Varje enskild lärare planerar och dokumenterar hur de aktivt arbetar för att motverka kränkande och diskriminerande behandling i sin undervisning. Dokumentation sker i lärarnas ordinarie kurs- och lektionsplanering. Lärarna följer upp arbetet i sin ordinarie utvärderingar som sker under läsåret och vid läsårsslut i UTV5.

Vid skolans tre temadagar skall ett särskilt fokus riktas mot att förebygga och motverka diskriminering och kränkande behandling. Vid en av skolans tre temadagar skall innehållet på temadagen styras av resultatet från elevenkäten.

Eleverna har möjlighet att kontinuerligt ta upp frågor kring trivsel och trygghet i klassråden, programråd, till elevskyddsombuden och HSG. Elevskyddsombuden deltar i HSG.

Vid utvecklingssamtalen och hälsosamtalen tas elevens studiesituation upp, bland annat utifrån planens vision om trygghet, utveckling och trivsel. Elevansvarig lärare och skolsköterska rapporterar vid behov till rektor.

En viktig del för skolans trivsel och ett viktig led i vårt arbete med likabehandling är skolans café som är centralt beläget i skolan. Caféet blir en naturlig mötesplats för elever och personal och att vuxna vistas tillsammans med eleverna i deras upphållsutrymme bidrar till att skapa trygghet för eleverna.

Organisation för elevers medverkan

Klassråd minst en gång i månaden dock alltid i anslutning till programråd. Frågor om t.ex. trivsel och trygghet kan lyftas av elever i klassen som kan fatta beslut om att föra frågan vidare till programråd eller direkt till rektor. På dagordningen skall det finnas en obligatorisk punkt som följer upp skolans arbete för att motverka diskriminering och kränkande behandling. Klassrådet utser två representanter till programrådet. Klassråden tar fram förslag till ordningsregler.

Programråd (elever och skolpersonal) sker minst två gånger per termin. I programrådet behandlas bl.a. de frågor som klassrepresentanterna fått i uppdrag att föra vidare, frågor till och från HSG och frågor som rektor eller annan personal vill ta upp med eleverna. På dagordningen skall det finnas en obligatorisk punkt som följer upp skolans arbete för att motverka diskriminering och kränkande behandling och uppföljningen dokumenteras i protokollet. I programrådet skall resultatet från elevenkäten och de olika klassernas förslag på åtgärder behandlas. Vissa av frågorna går vidare till HSG. Andra frågor besvaras vid mötet eller någon får i uppdrag att utreda frågan vidare och återkomma med svar/lösning. Klassrepresentanterna tar också med sig frågor och förslag från t.ex. rektor att diskutera i klassråden och sedan återkoppla till rektor eller programråd. Programrådet behandlar de olika klassernas förslag till ordningsregler och lämnar ett förslag vidare till HSG. Programråden utser elevskyddsombud.

Elevskyddsombud: Varje program utser minst två elevskyddsombud. Elevskyddsombudet deltar i HSG. Elevskyddsombuden deltar också vid skolans trivsel- och trygghetsrond och i arbetet med att utvärdera och upprätta skolans handlingsplan mot kränkande behandling samt i skolans fortlöpande arbete med att motverka diskriminering.

HSG sker 4 gånger per termin och då närvarar alla rektorer i huset samt fackliga representanter, skyddsombud och elevskyddsombud. Syfte med HSG är att behandla husövergripande frågor och informera om verksamheten. Arbetsmiljöfrågor och frågor kring skolans arbete för att motverka diskriminering och kränkande behandling finns alltid med på dagordningen och dokumenteras i protokollet från mötet. Många frågor och synpunkter som behandlas i HSG kommer från APT och programråd. HSG fattar beslut utifrån de olika programens förslag vilka gemensamma ordningsregler som skall gälla på Agneberg

Två gånger per läsår genomförs **utvecklingssamtal** med elever där vårdnadshavare erbjuds att medverka. Frågor kring trivsel, arbetsmiljö, diskriminering och kränkande behandling ingår i utvecklingssamtalet. Vid behov förs frågor vidare till elevhälsa och rektor.

Vid planering av tjänster, schema och gruppindelning tas diskrimineringsgrunderna och elevernas arbetsmiljö och trivsel i beaktande.

Kartläggning

Under vårterminen genomfördes en elevenkät som alla elever på skolan gavs möjlighet att under lektionstid svara på. Frågorna i enkäten behandlar trivsel, bemötande, diskriminering och kränkande behandling och genomförs årligen. Brukarenkät och LUPP genomförs regelbundet och även där finns frågor som anknyter till trivsel, trygghet och bemötande.

Resultaten från de olika enkäterna tas med i de utvärderingar av skolans kvalitetsarbete som genomförs - dels programvis bland lärarna, dels i övriga personalgrupper i slutet på läsåret eller i början på höstterminen. Utvärderingarna ligger sedan till grund för när de olika personal- och arbetsgrupperna formulerar sina mål för nästa läsår. Möjlighet att kontinuerligt under läsåret diskutera och lämna synpunkter kring dessa frågor finns i klassråd, programråd, APT och HSG.

Förebyggande insatser

Prioriterade områden

De områden som eleverna utifrån enkätens resultat vill att vi prioriterar att arbeta med under läsåret 2018/19 är sexuell läggning, kön och etnicitet.

Vad gäller svarfrekvensen blir målet för läsåret 2018/19 att arbeta för att behålla förra läsårets goda svarfrekvensen och att den minst skall ligga på 75 %.

Vi behöver också fortsätta arbetet med att göra planen mer känd för elever och lärare. Enkäten och information från programråd/klassråd visar också på ett behov öka tryggheten i vissa av skolans utrymmen såsom korridorer, matsalskän, caféet och vid biljardborden. Av enkäten kunde vi också utläsa att relativt få elever känns sig kränkta i skolan men siffran var högre vad gäller sociala medier. Ett viktigt mål för skolan är därför att i undervisningen och andra sammanhang diskutera hur vi uppträder på sociala medier. Ett annat mål för läsåret är fortsätta att implementeringen av de nya rutiner och riktlinjer som genomfördes förra läsåret utifrån den nya diskrimineringslagen.

Åtgärder för 2018/19

Genomföra tre temadagar med följande tema:

4) Demokrati och förståelse:

Temadag med fokus på demokrati – valet 2018 för alla årskurser

Samhällskunskapslärargruppen håller i planeringen av temadagen.

Paneldebatten för åk 3 med representanter från våra åtta riksdagspartier.

Eleverna i åk 1 och 2 träffa Ungdomsförbunden

Uppgifter som eleverna arbetade med under dagen - Valet 2018

Skolval 2018 anordnas.

5) Identitet och självkänsla.

Föreläsning för åk 1 och 2 om dopning, kosttillskott och skeva kroppsideal.

Föreläsare är Jonas Karlsson Sportjournalisten, författaren och TV-profilen. Jonas är välkänd för sina vassa formuleringar. Han har ägnat många krönikor åt idrottens etik och moral. Han föreläser ofta om fusk och gråzoner inom idrotten och har prisats för sitt ställningstagande för en ren idrott och Johan Öhman, är folkhälsochef i Kristinehamns kommun och medlem i det nationella antidopningsnätverket PRODIS. Han har bl.a. skrivit en rapport om dopning vid Luleå Tekniska Universitet och föreläser över hela landet.

6) Kärlek och sexualitet:

Eleverna i åk 1 och 2 ska se teaterföreställningen Teater "Kärlekens pris", Tasso Stafilides.

Kärlekens pris- En föreställning och föreläsning med sånger och musik av Jacques Brel och Vladimir Vysotskij där utgångspunkten är Tasso Stafilidis möten med människor vars livsöden återberättas. Föreställningen/föreläsningen är en resa till olika delar av världen där kärlek kan handla om en balansgång på en skör tråd – en kamp mellan liv och död. Vi får möta Amir, Samira & Ohmid från Iran men också Johan från Småland, i gästkrämmande berättelser som bygger på deras egna vittnesmål.

Åk 3 är på Framtidsmässa.

Planerade aktiviteter

- Fortsätta implementeringen av nya diskrimineringslagen och nya riktlinjer och rutiner.
- Elever från IM ges möjlighet till miljöpraktik på Agneberg. Målet med miljöpraktiken är att öka inkludering/ integration genom att underlätta för IM elever att göra ett bra val till gymnasiet samt underlätta övergången från IM till ett nationellt gymnasieprogram.
- Gemensam kompetensutveckling är planerad till uppstartsdagarna den 13 augusti med föreläsning av Dr Riyad Al-Baldawi, Docent och specialist i psykiatri om ungdomarnas psykosociala utveckling under migration och anpassningsprocesser.
- Kompetensutbildning inom ämnen som t ex UG-försteläraryrket Religionskunskap genomför under ht2018-2019 en fortbildning genom Nationell Religionsdidaktisk mötesplats (utbyten för inspiration och fortbildning för lärare och forskare). Tre föreläsningar är inplanerade om levd religion, ickekonfessionell religionsundervisning, religion och tradition samt religion och konflikt.
- Arbeta för att behålla den tidigare goda svarsfrekvensen på elevenkäten genom att:
 - Elevansvarig lärare informerar om vikten av att svara på elevenkäten.
 - Rektor följer upp vilka klasser som har låg svarsfrekvens och påminner vid behov.
- Ett ökat fokus på de skolans riktlinjer och handlingsplan genom att:
 - Varje ämnesgrupp lämnar en plan till respektive rektor för hur de skall arbeta med det prioriterade området och för hur de aktivt arbetar för att motverka kränkande och diskriminerande behandling frågor i undervisningen.
 - Lärarna visar och förtydligar sambandet med innehållet i undervisningen och skolans handlingsplan.
 - Varje enskild lärare planerar och dokumenterar hur de aktivt arbetar för att motverka kränkande och diskriminerande behandling i sin undervisning. Dokumentationen sker i

lärarnas ordinarie kurs- och lektionsplanering. Lärarna följer upp arbetet i sin ordinarie utvärdering som sker under läsåret.

- Genomföra aktiviteter för ökad sammanhållning inom klassen mellan årskurser och program.
- Genomföra aktiviteter för att motverka kränkande språkbruk både i skolan och på sociala medier.
- Genomföra ett FN-rollspel för Elever på SA, SPINT och EK som läser internationella relationer och samhällskunskap 3 – mänskliga rättigheter, konfliktlösning, perspektiv och förståelse.

Exempel på hur man inom olika ämnen arbetar med värdegrundsfrågor

- I ämnet **svenska** ska eleverna utveckla förmåga att använda texter, film och andra medier som källa till självinsikt och förståelse för andra människors erfarenheter, livsvillkor, tankar och föreställningsvärld. Skönlitteratur ger unika möjligheter att leva sig in i olika livsöden och behandlar ofta genus, etnicitet, ålder och klass. Vi har medvetet valt texter med syfte att belysa normkritiska frågor och använder dessa som underlag för reflektion och diskussion. Värdegrundsfrågor kommer in i ett flertal moment i svenskämnet. I svenska 3 har feministisk tolkningsmetod tagits upp bland litteraturvetenskapliga teorier. Alla ettor på SA/SPINT ska under läsåret skriva en utredande text om fult språk; vad som anses vara fult språk och i vilka situationer det kan accepteras resp. inte accepteras. Dessutom kommer flera ettor att läsa romanen "Jag, En", vilken utmanar könsnormer.
- Inom ämnet **engelska** ingår värdegrundsfrågor och normkritiskt tänkande som en naturlig del i centralt innehåll och ämnets syfte. Vi arbetar inom olika projekt i alla engelskkurser, eleverna ser filmer och diskuterar begrepp som kultur, identitet, fördomar. I engelska har lärare och elever stor frihet att välja form och stoff utifrån vad som kan väcka intresse och ge kunskap om de engelskspråkiga länderna. Många av exemplen är en film som kombineras med artiklar och andra texter i kombination med diskussioner som ofta avslutas med en skrivuppgift. Eleverna får upp ögonen för andra sätt att se livet. Eleverna får mer kunskap och större förståelse. Intresse väcks för andra kulturer och tolkningar av livet. Kommande läsår kommer vi att fortsätta arbeta med värdegrundsfrågor. Många projekt gör vi varje år med samma teman men med lite nya inslag och uppdateringar.
- Inom ämnet **psykologi** berör vi normer, värderingar, attityder och fördomar på många sätt. I områden som rör personlighetspsykologi och psykisk ohälsa finns också inslag av normkritiskt förhållningssätt när det gäller t.ex. begreppet normalitet och inställningen till psykisk respektive fysisk ohälsa. Värdegrundsfrågor ingår som en naturlig del i psykologikurserna. Socialpsykologi syftar till att eleven ska förstå individens roll i gruppen och samspelet med andra människor. Vi tar upp klassiska experiment, gör övningar och visar film, som på olika sätt berör dessa frågor. När vi behandlar områden som varför vissa personer överanvänder försvarsmekanismer diskuterar vi också varför vissa personer kan

uppfattas som avvikande. Psykologikurserna är genomsyrade av arbete med normer, värderingar och identitet eftersom kurserna berör vad som formar människors beteende, känslor och tankar. Ett konkret exempel är att vi ser på en film (Die Welle) som bygger på en verklig händelse. Den handlar om elever på en gymnasieskola i Tyskland som får vara med om en projektvecka "Anarki". Veckan är ett sociologiskt experiment där eleverna utsätts för alla de mekanismer som finns i ett totalitärt samhälle. Sedan diskuterar vi frågor till filmen i form av seminarier.

- Inom ämnet **filosofi** kommer värdegrundsdiskussioner tas upp i momentet etik exempel genom textanalys med fokus på genus, normer, ideal och mänskliga rättigheter. Inom momentet nutida filosofiska inriktningar arbetar vi med rollspel och ställer oss frågor kring genus, rättvisa och vad ett gott samhälle är för något?
- Ett centralt begrepp i **religionskunskapsämnet** är *mångfald*. Vi lever i ett religiöst pluralistiskt samhälle, där utövare av många religioner, livsåskådningar och kulturella traditioner lever sida vid sida. Genom att göra studiebesök, se film, läsa människors egna berättelser samt diskutera tro, tankar och värderingar, som styr hur vi väljer att leva våra liv, blir mångfalden tydlig och samtidigt visar det sig många gånger att människor i grunden tänker och tror väldigt lika.
- Under läsåret 2017-2018 kommer våra klasser åka på studiebesök, SPINT-eleverna besöker det buddhistiska templet och moskén då de är på studieresa till Storbritannien. På samhällsprogrammet planeras studiebesök till Svenska kyrkan, Shiaförsamlingen, Dalaberg och synagogan i Göteborg. Eleverna kommer att få möta Mats Watting som föreläser om Hinduismen och ISKCON. Eleverna kommer att få se filmer, t.ex. "Från Sverige till himlen", där Anna Lindman reser i det andliga Sverige och besöker utövare av världsreligioner och livsåskådningar. Vi diskuterar frågor som t.ex. sexualitet, religiösa klädregler och matregler. I en diskussion där det råder öppenhet och nyfikenhet lär sig eleverna att se olika perspektiv och bli normkritiska.

Ett av religionskunskapens centrala mål är: Religion i relation till kön, socioekonomisk bakgrund, etnicitet och sexualitet. *En människas identitet formas på grundval av en rad olika faktorer, identiteten - såsom hon uppfattar den eller som den uppfattas av andra - är komplex och i viss mån föränderlig. Det innebär att man i ämnet kan studera människors identiteter på ett mer problematiserande och nyanserat sätt. Genom att t.ex. göra övningarna: "Osynliga lappar", en övning som handlar om hur vi delar in människor i olika kategorier och som får oss att bli medvetna om, samt reflektera över, vilka konsekvenser detta får. "Vem är vem? - Bilden av den andre", en övning som visar de förutfattade meningar vi alla bär på, medvetet eller omedvetet och får oss att reflektera över frågor som rör alla människors lika värde. Två lärare kommer gå en fortbildning som skolverket anordnar tillsammans med forum för levande historia: Motverka rasism och främlingsfientlighet i förskolan och skolan*

- Inom ämnet **samhällskunskap** ingår i kursen mänskliga rättigheter som ett självklart inslag, liksom frågor om olika diskrimineringsgrunder. Artiklar, övningar och examinationer är riktade mot dessa områden. Nedan listar vi några exempel på konkreta övningar vi gjort i våra klasser över kortare och längre perioder. Under vårt FN-rollspel får eleverna bl.a. lära sig

om rättigheter och diskriminering. Dessutom handlar det komplexa och svåra i att förändra och uppnå förbättringar i världen. Fackuppsatsen handlar om jämställdhet i Sverige, historiskt och idag. Vilka hinder och svårigheter är viktigast att överkomma för att få tillstånd varaktiga förbättringar? Folk och försvars "Minister för en dag" är ett annat exempel på rollspel där eleverna får träna sig i att agera i en komplex verklighet där alltifrån miljö till ekonomi till fattigdom står i fokus. Under läsåret 2017/2018 kommer vi fortsätta arbeta med värdegrundsfrågor kopplade till mänskliga rättigheter, likabehandling och demokrati genom att t ex åka med eleverna i åk 3 till Världsmuseet och vara med på workshop om: demokrati finns inte-Vi gör det samt besöka Utställningen We have a dream på Stadsmuseet.

- Inom ämnet **geografi** arbetar vi bland annat med ett spel om resursfördelning i världen som illustrerar hur orättvisa förutsättningarna är runt om jorden. Detta är ett viktigt perspektiv när man diskuterar invandring och flyktingar.
- Inom ämnet **naturkunskap** har lärarna lagt vikt vid ett respektfullt bemötande i det dagliga arbetet i klassrummet, elev-elev såväl som elev-lärare. Eleverna har övats i att förstå begrepp och processer genom att prata med varandra. För att det skall fungera måste eleverna känna sig trygga. Vi arbetar mycket med att få ett accepterande klassrumsklimat där det är OK att inte förstå och där vi hjälper varandra att förstå.

I naturkunskapens fokusområde "livsstil och hälsa" tydliggörs **utseendenormen**, **heteronormen** och **maktnormen** till det läggs naturvetenskapliga kunskaper (livets molekyler och fysiologi respektive sexualitet och hälsa) för att sedan gå vidare med normkritiska diskussioner. I momentet "Vår konsumtion och hållbar utveckling" fokuseras på social och ekonomisk rättvisa kopplat till jordens begränsade resurser. Genom att ifrågasätta **konsumtionsnormen** diskuterar eleverna jämställdhetsfrågor som människors lika rättigheter, villkor, möjligheter och makt att själva forma sina liv. Eleverna undervisas men söker också kunskaper själva. I grupper produceras korta filmer, de grupper som vill deltar med sin film i tävlingen "Unga reportrar" som anordnas av "Håll

- **Historia:** En viktig del i människors livsvillkor är samhällsförändringar. När vi ställs inför samhällsförändringar förändras också ofta våra normer och värderingar. Synen på kvinnans plats och roll i samhället vid urbaniseringen, vid sekulariseringen eller migrationen är ett exempel. Synen på brott och straff är ett annat. Vad som var ett brott på 1600-talet är inte brott idag. Integration och inkludering är i historieämnet utmaningar men också ytterst tacksam och viktig uppgift. Vems historia är det vi berättar? Vem äger historien? När vi jobbar med historieperspektiv lyfts dessa frågor fram och bra exempel är utländska medborgares inflytande över svensk kultur och svenskt företagande, migration genom tiderna, från folkvandringstid till utvandringen till Amerika

När det gäller individens roll så speglas den ofta mot kollektivet. Vilka begränsningar och möjligheter har individen i olika samhällen genom historien. Några exempel kan vara när vi pratar om ättensamhället under vikingatiden, vad speglar landskapslagarna, bysamhället med sprängningen under laga skifte och fram till folkhemstanken under 1900-talet fram till vårt individfokuserade samhälle.

Diskriminering och kränkande behandling Vår undervisning berör människor och deras livsvillkor i historien. Vår undervisning genomsyras av att tänka kritiskt kring våra normer som ofta ställs i kontrast till dåtidens, men det uppmanar också till distansering och omvärdering av våra egna nutida, vilket förhoppningsvis leder till acceptans, förståelse och öppenhet. Ingen historielärare missar att undervisa om de mänskliga rättigheterna i samband med franska revolutionen, eller försöker skapa historisk empati för de utsatta grupperna genom historien. Inslag kan ju också vara imperialismen epok med socialdarwinismen eller rasbiologin och tvångssteriliseringarna.

- Inom de **ekonomiska kurserna** kommer frågor kring värdegrunden in när man talar om företagens samhällsansvar och hur t.ex. företag arbetar med frågor som genus, jämställdhet, hållbar utveckling och miljöansvar.

Rutiner för anmälan av diskriminering och kränkande behandling

Rutiner för elev

Om du som elev känner dig kränkt eller diskriminerad i skolan så kan du vända dig till någon av skolans personal förslagsvis din elevansvariga lärare (klassföreståndare), någon i elevhälsan eller din rektor. Du kan lämna anmälan muntligt så fyller den personal som tar emot anmälan i en blankett (anmälan kränkande behandling) och lämnar vidare till rektor för utredning. Alternativt kan du själv skriva ut blanketten från skolans hemsida och sedan lämna den till någon personal på skolan. ([länk till blanketten](#))

Rutiner för vårdnadshavare

Om du som vårdnadshavare upplever att ditt barn har blivit kränkt eller diskriminerad i skolan så kan du vända dig till någon av skolans personal förslagsvis ditt barns elevansvariga lärare (klassföreståndare), någon i elevhälsan eller ditt barns rektor. Du kan lämna anmälan muntligt så fyller den personal som tar emot anmälan i en blankett (anmälan kränkande behandling) och lämnar den vidare till rektor för utredning. Alternativt kan du själv skriva ut blanketten från skolans hemsida och sedan lämna den till någon personal på skolan. ([länk till blanketten](#))

Rutiner för personal

Om du som personal på skolan upplever att en elev på skolan blir kränkt, diskriminerad eller trakasserad så är du skyldig att anmäla detta till rektor för utredning. Anmälan skall göras skriftligt via blankett (anmälan kränkande behandling). Om en elev kommer till dig för att göra en anmälan så är du skyldig att hjälpa eleven att fylla i en anmälningsblankett och lämna vidare till rektor. ([länk till blanketten](#))

Rutiner för rektor

Rektor utreder sedan ärendet och beslutar om eventuella åtgärder. Rektor är skyldig att anmäla ärendet till Barn- och utbildningsnämnden enligt rutiner på hemsidan.